

P. Vayreda i Olivas

Santa Maria del Mont

Butlletí Mensual

Any VI

Octubre de 1933

Núm. 66

XAMPANY GELAMA

Caves a VILAJUIGA (Girona)

Avis d'Administració

Preguem a tots els subscriptors que per tal de normalitzar la marxa de la nostra Administració, vulguin posar-se al corrent de llur respectiu abonament, a fi de què no ens haguem de veure obligats a suspendre la remesa del BUTLLETÍ.

L'import de la subscripció el poden fer a mans del capellà del Santuari, del Sr. Director del nostre BUTLLETÍ, o bé enviar-lo per Gir Postal o segells de correu al nostre representant a Girona que és Mn. Josep Oliver, Prev., carrer de Sant Francesc, núm. 9, on hom es pot dirigir per tots els afers d'administració. També es poden pagar les subscripcions a les llibreries de Joan Geli, C. Albareda, de Francesc Geli, C. Argenteria, de Girona, i Masdevall, de Figueres.

SANTA MARIA DEL MONT

Butlletí mensual

Director: PERE VAYREDA I OLIVAS

Preu de subscripció: 2 pessetes l'any.

Número solt: 20 centims.

Anuncis a preus convencionals.

(Amb llicència eclesiàstica)

TARDORAL

Així com el cigne, animal mut, quan pressent la seva mort es posa a cantar, també els boscos muntanyencs quan s'acosta llur periòdica mort hivernal s'il·luminen amb unes irisacions insospitades. Les fulles en perdre la vida, perden també la verdor, aquella verdor que malgrat les innúmeres matisacions esdevé una mica monòtona, i agafen unes tonalitats rovellades, ocre, vermelles, grogues, fins a donar-nos una visió de conte de fades.

Aquesta és la nota més típica del crepuscle tardoral. Com el cel a l'hora de la posta s'encén amb colors vius, també la natura selvatge abans de la posta de la vida, que és l'hivern, ens vol meravellar amb aquells jocs de color que encatifen el sol i exorren les branques amb penjois indecisos que de dia en dia es van aclarint sota l'impuls del vent que juguineja amb les fulles lleugeres fent-les voleiar en remolins capriciosos abans de deixar-les reposar a la terra que se les ha d'engolir.

Ara hi som de ple en aquest magnífic espectacle que ofereixen les nostres muntanyes. Els faigs, els roures, els castanyers, les blades abans de despullar-se han canviat de vestit com si abans de la dormida hivernal vulguessin acomiadar-se mútua-

ment en una festa màgica que com les festes nocturnals dels homes acabarà en la imprecisió i l'ensopiment.

Per a copçar la poesia d'aquest espectacle tardoral cal rodar per les muntanyes. Els homes de ciutat no la poden pas admirar aquesta bella ostentació de la Natura, com no poden gaudir de moltes altres. A la ciutat la tardor només s'insinua tristament pels dies curts, les vetlles llargues i els aires gèlids, precursors de l'hivern. Es en ple camp que la tardor apareix amb personalitat pròpia i dóna mostres de grandesa que no la fan desmerèixer de les altres estacions.

L'obra de Déu en tot moment és admirable, i on més plenament hom ho constata és allà on els homes no han pogut estrafèr-la, disfressar-la o desnaturalitzar-la.

UN ABÚS INTOLERABLE

El Centre Excursionista de Catalunya, amb motiu d'una nota sobre l'abús dels anuncis en els panorames, diu que cal salvaguardar el patrimoni espiritual i cultural de la nació. L'industrialisme, no solament desconeix, sinó que profana bells indrets nostrats, que haurien d'ésser sempre, i per sobre de tot, *museus venerats de veritables meravelles*. I la meravella no està solament en el paisatge característic de les diverses contrades i en llurs monuments artístics o ruïnes venerables, sinó també, i *més intensament*, en el seu caire de veneració secular, històric, tradicional o típic. Es l'ànima suggestiva de llur bellesa. De tal manera que, en el mateix instant que el malsà afany industrialista no repara en malmetre l'aspecte venerable, històric, tradicional o típic de les coses, comença de morir, ràpidament, tota la força suggestiva del lloc profanat. I és que les coses són el que són i res més. Vestir-les estrafolàriament és matar-les.

Concretament a l'abús dels anuncis, ens plau subratllar totes les afirmacions de l'entitat rectora de l'excursionisme nostrat.

El Centre Excursionista de Catalunya s'ha cregut en el cas de dirigir-se a les entitats oficials competents, cridant l'atenció sobre un fet que pot ja qualificar-se d'abús intolerable.

L'afany immoderat de l'anunci industrial ha arribat a un extrem, que és precís que se'l redueixi als seus justos límits, obligant a respectar el que és digne de consideració per a tothom.

Catalunya, com és ben notori, compta amb una varietat de paisatges, perspectives, panorames i punts de vista que formen un *museu* natural de veritables meravelles. Altíssimes muntanyes, boscos magnífics, planes immenses, platges suavíssimes, costes *braves*, que són altres tants quadros que impressionen, així els artistes professionals, com tothom que senti les suggestions de la bellesa en totes les seves més exquisides manifestacions. Sovint completen aquests espectacles, component admirablement com una escenografia inimitable, els monuments artístics, les ruïnes venerables i els llocs històrics.

Doncs bé; sovint tots aquests alts prestigis són desconeguts, profanats, millor dit, per l'industrialisme que no respecta el que és digne d'ésser-ho sempre, amb tal que sigui a propòsit per a la propaganda.

Un escriptor francès ha qualificat amb mot gràfic, aquests atreviments, de *lepra*, i demana que s'aturi aquesta pestilència per qui té el deure de vigilar i salvaguardar el patrimoni espiritual i cultural de la nació.

A aquest pas si no s'hi posa el remei necessari, no està lluny el dia que aquesta lepra s'estendrà com una nova pesta arreu; i serà cosa ben poc agradable veure profanats amb anuncis, o coses pitjors encara, els vorals dels cims del Puigmal, l'estany de S. Maurici, els pics dels Encantats, els pics de Pedraforca, el bosc del Gresolet, el Cavall Bernat de Montserrat, i altres indrets indicats del nostre *turisme*; o empastifats amb virolats anuncis modernistes els venerables murs de les nostres Catedrals i monestirs històrics i fins aprofitar el fris de l'Arc de Barà si a algú convingués.

No cal insistir sobre la necessitat d'aturar aquests abusos. Si el Turisme va entrant en els nostres costums, no ha de sofrir la competència amb el que contraria el seu natural objecte, que és fer conèixer, estimar i respectar el que la Natura, l'Art i la Història poden encara mostrar als que interessen aquestes manifestacions més representatives de la secular cultura de la nostra terra.—B. C.

Han tornat els religiosos a França?

Sí, hi han tornat. Tots recordareu aquella llei de Combes de l'any 1902, per la qual foren llançats de França aquells religiosos que tant de bé havien fet a la seva Pàtria. Durant la gran guerra, ells, oblidant l'afront que havien rebut, sapigueren lluitar per la seva nació. França, reconeixent la tasca meritòria i el bé que havien fet els religiosos, els ha tornat a obrir les portes, i avui es poden contar per molts centenars els convents que hi tornen haver. S'hi compten avui moltíssims Instituts religiosos diferents que estan escampats per totes les diòcesis.

Es la planta regada per Déu, que encara que sigui arrencada de moment, sempre a la fi torna a brotar.

Un sindicalista a les portes de la mort

No fa gaire que a Sevilla un pobre obrer va ésser greument ferit en una col·lisió amb els socialistes. Es deia Ferran Melés. Trobant-se a punt de morir, demanava amb grans instàncies a la Germana de la Caritat que l'assistia, que anés a buscar-li un sacerdot, perquè volia confessar-se; però els seus companys s'hi negaren, dient que desvariejava. I ell deia:

No desvariejo, no; estic ben serè de cap; aneu a buscar un sacerdot.

Els seus companys el deixaren morir sense Sagraments. ¿Això és llibertat? ¿Es llibertat això?

DOS ESTELS

L'esglesieta revellida
roman plena de foscor;
hom no hi troba alè de vida,
sols s'hi veu la llum migrada
que eixamora el trist encís
de la foscor extremada,
i és poruc i enyoradís
com l'estela que s'amaga,

embellint el cel blavós,
i ja s'abranda, ja s'apaga,
amb un ritme melangiós.
Ell, llantió de llum migrada,
és l'estel trist i confús
que fa dolça allí l'estada,
i fa llum al bon Jesús.

Mes, el bon Jesús hi plora
i l'afligeix fonda tristor,
el llantió crema a tota hora,
mes, no estima... no té cor...

À un recó de la capella
s'hi sentia la remô
d'una bella cantarella
d'un regust suau i bo.
Era el bon rector que orava,
consolant nostre Senyor,
viu estel que il·luminava
i endolcia la fredor;
i a Jesús era plaenta
del llantió la lluïssor,
la llum de llàntia viventa
li captiva més el cor.

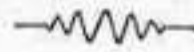
I ara el bon Jesús no plora
sa faç dolça ja somriu,
té un llantió ben a la vora
que té un clar fulgent i viu.
I el llantió de llum ardida
és l'estel clar i argentí
que fa dolça allí la vida
i fa llum al cor diví.

RAMON D'AUSA

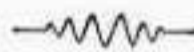
—Fumador: si tens bon gust fuma **Paper Carlets**.
Si et preocupes de ta salut fuma **Paper Carlets**.
Si et sents ben català, fuma **Paper Carlets**.

:: NOTICIARI ::

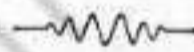
El divendres dia 27 d'aquest mes, s'uniren en Sant Matrimoni a la parròquia de la Concepció, de Barcelona, el distingit metge d'Olot Dr. Josep M.ª Vayreda i la gentil senyoreta Maria Barnadas. Beneí la unió el Rev. Dr. Carles de Bolòs Pvre. i foren padrins el nostre estimat director Sr. Pere Vayreda i l'eminent escultor català Sr. Josep Llimona. Per molts anys.

Els joves esposos de Maià Domingo Alabert i Clotilde Delós s'han vist pares d'un nou infant a qui se li ha imposat el nom de Joan.

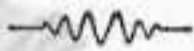
Igualment els esposos de Lliurona Pere Vilanova i Consol Serradell han tingut el goig de posseir una nena que amb el Sagrament del Baptisme se li ha donat el nom de Margarida.

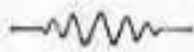
El dia 22 d'octubre a la parroquial de Beuda rebia el Sant Baptisme un nen fill dels esposos Joan Sala i Maria Trías a qui se li donà el nom de Bartomeu.

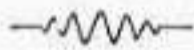
Han estat nomenats per regentar les escoles nacionals de Beuda els joves professors Sr. Josep Duranton i la Srta. Maria Tarrés.

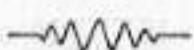
En Joan Felip carreter de Maià tingué la desgràcia de bolcar-se-li el carro que guiava amb tan mala fortuna que hi quedà mig esclafat i morí al cap de poques hores. (A. C. S.)

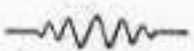
Un camió conduït per Pere Par en el quilòmetre 31 de la carretera de Besalú a Roses atropellà la veïna de Vilassacra, Maria Massanet Salleras de 49 anys i li produí algunes ferides.

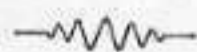
Ha estat portat a rebre el sant Baptisme el primer nét del senyor Secretari de Besalú, Pere Abulí, al que se li ha imposat el nom de Pere.

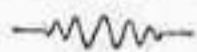
Un nen de Josep Estela i Daria Serra amb el Sant Baptisme se li ha donat el nom de Joan a la Parroquial de Besalú.

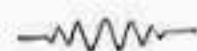
La llar dels esposos Esteve i Sabina encarregats de la fàbrica Suròs s'ha vist alegrada amb el naixement d'un formós infant.

Amb gran animació s'ha celebrat el Sant Novenari d'Animes a la parròquia de Maià en el qual ha dirigit la paraula Mn. Francesc Sala de la Casa Missió de Banyoles.

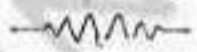
Per al càrrec d'organista de la parròquia de Palafrugell ha estat nomenat Mn. Josep M.ª Cervera.

Ha passat uns dies a la ciutat d'Olot, el Sr. Bisbe de Canàries Excm. Dr. Serra, on ha administrat el Sagrament de la Confirmació.

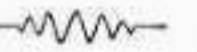
Els dies 17 i 18 de setembre la vila de Castellfollit celebrava amb gran lluïment la seva festa major.

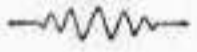
Els dies 24 i 25 de setembre celebrava la festa major la vila de Besalú.

El dia 6 d'octubre a la parròquia de Segaró se celebraren funerals en sufragi de Lluïsa Solé i Carreras.

A darrers de setembre a l'oratori particular de La Clapera d'Hostalets d'En Bas s'uniren en matrimoni en Josep M.ª Buch i Casamor amb la gentil senyoreta Josefina Esquena i Dusol,

Aquest any ha sortit en aquesta contrada una abundància de *rovellons* poques vegades vista. Per això aquesta muntanya s'ha vist, durant una quinzena molt animada pels boletaires que hi acudien.

Necrològiques

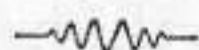
Ens assebem del traspàs dels següents coneguts:

Feliu Geli, d'Ordis; Sor Maria del Pilar Casamor, de Barcelona; Lluïsa Solé i Carreras, de Segaró; Narcís Corriols, d'Olot; Dolors de Solà Morales, de Canapost; Joan Felip, de Maià; Emerancià Minobis, d'Olot.

Déu els hagi donat entrada a la seva Glòria.

Moviment del Santuari

Tal com anunciàvem al número de setembre s'efectuà una bonica excursió del poble de Riumors. Cap a les deu hores del matí del dia 7 d'octubre arribaven al Santuari i cantaven tot seguit un bonic Ofici. A la tarda per comiat resaren el Sant Rosari i després feu un bell parlament el digne Sr. Rector Mn. Albert Casas, el qual acompanyava els seus estimats feligresos.

El dia 8 d'octubre feren via cap aquest Santuari un bell estol de navatencs qui junt amb uns quants jovenets de Segaró feren la delícia d'aquesta casa amb llurs càntics religiosos i populars.

CULTES

Misses a intenció d'un devot de Navata; una devota de Navata; Maria de Falgàs, Barcelona; Sra. de Ciurana Vda. de Falgàs; Ramon Viñas, Maià; Dolors Brugués, Maià; Elena Vilar de Cortada; Navidad Catus, Maià; Ursula Davesa, Besalú; Climent Brugat, S. Climent Sasebas; Pere Teixidor, Beuda.

VISITANTS

Dies 21 i 22 de setembre, 2 de S. Feliu de Guíxols	Beuda, Maià, Segaró i Lledó.
Dia 24, 40 de Figueres, Navata, Palafrugell, Bassegoda i Lligordà.	Dies 11 i 12 d'octubre, 2 de Barcelona
Dia 24 i 25, 2 de Beuda.	Dia 12 d'octubre, 14 de Vilademuls, Maià i Barcelona.
Dia 1 d'octubre, 16 de Barcelona, Vilatenim i S. Martí Saserres	Dia 12 d'octubre, 8 de Barcelona
Dia 5 d'octubre, 3 de Tortellà.	Dia 14 » 3 de Maià
Dia 7 » 64 de Riumors, Maià i Fortià.	Dia 14 i 15 » 10 de Dosquers i Avinyonet de Puigventós
Dia 8 d'octubre, 68 de Navata,	Dia 15 d'octubre, 109 de S. Climent Sasebes, Beuda, Lligordà, Maià, Besalú, Segaró, Figueres i Tortellà.

Molts dels que persegueixen els religiosos deuen tot el que saben als religiosos.

Pensió **CAMPÍ**

(antic «refectorium» del
Casal de l'Exercitant)

CANUDA, 4—BARCELONA

a càrrec del fondita

GERONI CAMPÍ

Habitacions amb aigua corrent

Quartos de bany — Dutxes

Abonaments

Apats a 3, 4 i 5 ptes. (vi comprès)

Céntrica - Seriosa - Económica

Canuda, 4 — Telèfon 22931

(Antic Casal de l'Exercitant)

No en cerqueu d'altra en anar a

BARCELONA

ÒPTICA SOLÀ

RAMBLA LLIBERTAT

GIRONA

BINOCLES DE LES

MILLORS MARQUES

BAROMETRES, TER-

MÓMETRES, HIGRO-

METRES I ALTRES

APARELLS PER ALS

EXCURSIONISTES

OBRES DE PERE VAYREDA

**EL PRIORAT DE LLADÓ
I LES SEVES FILIALS**

**SANTA MARIA DEL MONT
(NOTÍCIA HISTÓRICA D'AQUEST
SANTUARI)**

**ES VENEN A TOTES
LES LLIBRERIES**

SANTA MARIA DEL MONT

BUTLLETÍ MENSUAL

FRANQUEO CONCERTADO

Masó, imp. — Girona

GUIX

d'en Noguer de Segaró

Guix blanc d'alabastre

Alabastre en blocs per a escultura

Fàbrica: **SEGARÓ**

BESALU (Girona)

Agent de vendes: **CASA AYMAR**

SANT CELONI

Telèfon, 5